

LEVELEK A RÉGI PESTRŐL.

(Vége.)

Sok levelét láttam Stettternél, Schedélnél, kik azokat örömezt mutogatják. Általában rendes dolog, hogy literatoraink a kapott leveleket egymással mindjárt közlik, s így mindenről tudnak, ami történt, vagy készül. Ő szíves barátja a fiataloknak, úgy látszik, örül is előmenetelüknek, de öregségénél fogva egészen meg nem érti őket és nem is szereti úgy, amint mutatja. Ítélete sem oly biztos már, mint annak előtte. Thewrewket és Kovacsóczyt, kiket mint poétákat és embereket senki se becsül, ő dicséri s egy sorba helyezi Vörösmartyval! Már figyelmeztették is erre, de hiába. Most azért haragusznak rá, mert Vályi Nagy Ferenc Ilias-ának Kölcsey fordításából plagisált részeit védelmezi, pedig hiába, a plagium csak plagium marad, akárhogy magyarazzuk. Ilyen apró egyenetlenkedések megrontják a barátságot. Az öreg érzi, ha nem mondja is, hogy a fiatalok ma már Kisfaludy után indulnak, s mást tartanak szépeknek, mint ő. Ez fáj neki és nem tudja egészen megérteni, miért van ez így. Nem veszi észre, hogy ami régen tetszett, ma már nem tetszik úgy, s hogy ő, noha lelke még fiatalnak érzi magát, megöregedett, s a fiatalok felyül haladják. Az a nagy öröme azért megvan, hogy Kisfaludy és a fiatalok mind neologusok és a nyelv bővítésében és szépítésében az ő nyomdokain haladnak. Mennyit gyalázták azelőtt ezért! Ma pedig már kevés azon literatorok száma, kik ellenzik az újításokat s nyelvrontásnak tartják. Az ősz mester megérte, hogy sok csaták után végre legyőzte ellenségeit és triumphust tarthat.

Az öregek közé tartozik Berzsenyi Dániel, ki ugyan még csak ötven esztendő, de niklai magánosságában már csak keveset ír, s amit ír, nem őri el régi jeles darabjait. Legnagyobb poétánk a classicus ódában Horatiussal vetekedő dictionájával és versificatiójával. A magyarokhoz a Fohász-kodás, a Közelítő tél és sok más mindenkor legjelesebb poémáink közé fognak tartozni. Kölcsey a Tudományos Gyűjteményben talán a kelleténél nagyobb szigorúsággal recenseálta, s a nagy poéta ezt igen zokon is vette. Látszik ez a tavalyi s az idei Tudományos Gyűjteményben kijött dissertatioiból, melyekben epés haraggal támad Kölcseyre. Kár, hogy legjobb-jaink ilyen animositással vannak egymás iránt.

1813-ban kijött versei óta nem adhatta gyűjteményöket, ami szintén characterisálja literaturánk állapotját.

Poétáink Nestora a hetvenkét éves Virág Benedek, akit már említettem előbbi levelemben. Én legtöbbször becsülöm egyes ódái mellett Horatiusfordítását, amely a nagy római poéta minden munkáit magában foglalja, legkitűnőbb az ódáké. Nagy magyar históriája is szép munka, gyönyörűséggel olvasom. Kár, hogy tíz évvel ennek előtte félben szakadt Zsigmond király uralkodásával, s azóta nem publicált belőle semmit az illustris

poéta, noha most is szorgalmasan dolgozik rajta. Csak befejezhesse halála előtt a nemes öreg, ki nagy szegénységét derült lélekkel viseli.

Koszorús Kisfaludy Sándorunk Sümegen és badacsonyi szőlejében még mindig a régi tűzzel írja verseit. Tavaly vettük gyönyörű regéjét, a Gyula szerelmét, melyben remek locusok vannak, csak egy kevésé szadalmas az egész. Csak annyi lelketlen utánczója ne volna, kik mázolásaikkal meguntatják a publicummal a Himfy-verset! Balla Károlynak az idén kijött Hősregéi is ezek közé a gyenge imitatioók közé tartoznak. Kár, hogy most öccse dicsőségét megkívánva, színjátékok írásába fogott. Eredeti játékszínében kiadott darabjai bizony gyengék. Sok hibáik mellett a túlságos hazafiaskodás sem válik javokra, s a nagy poétának nem szaporítandják babérjait. Írjon ő csak verset, mert abban még mindig erős, bár a Kesergő szerelemhez fogható már aligha fog írni. Az az érdeme bizonyára mindig megmarad, hogy, mint Vörösmarty multkor mondá, „ő öntött lelket poesisunkba“.

Fáradhatatlan, érdemes literatorunk soproni superintendens Kis János úr is ötvenhat esztendeje dacára még mindig dolgozik. Eddig több mint ötven munkáját adá ki, többnyire fordításokat, melyekkel szegény literaturánkat nagyban gazdagítá.

Vitkovits Mihályról, jeles fabula- és epigramma-írónról már a multkor írtam.

Döbrentei Gábort, ki most a budai kerület másod tartományi biztosa, nagy tudománya s literatori érdemei dacára kevesen szeretik, mert igen is nagyra becsüli önmagát, s főként a fiatalok irányában néha gögösen viselkedik, kik vélekedéseit sok dologban elavultaknak tartják.

Horvát Endre, győrmegyei plébános a maradiak egyike s nem nagy barátja Kazinczynak. Már esztendők óta írja eposát Árpádról hexameterekben. Most Vörösmarty megelőzte Zalánjával, mellyel az Árpád aligha mérkőzhetik majd.

Fazekas Mihály, a jeles botanicus és a híres Ludas Matyi szerzője, már beteges öreg ember, s alig ír valamit (a tavalyi Hébének jött ki egy verse). A Debreceni kalendáriumot ő csinálja.

Bolyai Farkas, marosvásárhelyi professor, mint poéta egészen elnémult régen kiadott szomorújátékai óta. Simai Kristóf, kinek egykor sok darabját játszották a magyar színjátékosok, még él Körmöcbányán, most nyolcvannégy esztendős, tehát literatoraink közt a legidősebb. Batsányi János, kinek a régi Magyar Museumban egynéhány jeles prosai és verses darabjai jöttek ki valamikor, már szintén öreg ember és Linzben él. Mostan megint hallat magáról. Kiadta Faludi Ferenc verseit, s ebben ugyan csak morgolódik Kazinczy és minden újítás ellen. Okoskodásai nagyon praeceptorosak és régimódiak. Ma már haszontalan az ilyesmi, s legfeljebb egynéhány csökönyös conservativ dunántúli literator találhatja benne kedvét. Tavaly a Szépliteraturai Ajándékban kijött poétai elmélkedései is idejüket múlták. Hallom, hogy versei is nemsokára ki lesznek nyomtatva, de nem hiszem, hogy a mostani publicumnak tetszeni fognak. Az öregeknek idejük lejárt.

Közülük gróf Dessewffy József, most Szabolcs megye követe, Döme Károly pozsonyi kanonok, Metastasio fordítója, Szeder Fábján benedictinus director, gróf Teleki Ferenc Kolos megyei birtokos és Kulcsár István inkább jó igyekezetök, mintsem jelességök miatt említendőek.

Tudósaink közül már megemlékeztem Horvát Istvánról, említhetem még prépost Fejér Györgyöt, az Universitas bibliothekájának directorát, ki nyolevan kisebb-nagyobb munkát írt eddig, mint maga mondotta mult-kori bibliothekabeli látogatásunkkor, Schedius Lajost, a philologia és aesthetica, Schuster Jánost, a chemia professorát, Tittel Pált, a budai csillagvizsgáló directorát s az astronomia professorát s a tudós historicust és archaeologust, Jankovich Miklóst, kinek a franciscanusok piacán lévő házában nagyszerű és sok ezer darabból álló könyv-, diploma-, numismaticai és archaeologiai gyűjteménye van. Ezek mind itt laknak.

Debrecenben superintendens Budai Ézsaiás historicus és philologus és Sárváry Pál philosophus, Nagyenyeden Köteles Sámuel, Kant ideáinak hirdetője, volnának jelesebb tudósaink. Dunántúl él Pápay Sámuel ügyvéd, a magyar literatura esmérete írója és Kresznerics Ferenc esperesplébános, ki most magyar szótárát csinálja.

Mint a magyar poesis, história és a magyar föld ismertetői külső országokban, nagy érdemeket szereznek magoknak Gaal György, herceg Esterházy bibliothekarius a Bécsben, azután gróf Mailáth János és báró Mednyánszky Alajos. Kár, hogy németül írnak, de haszon is a magyarságnak.

Ezek valának az „öregek“, vagy legalább is az idősebbek. Következő levelemben a fiatalokról, vagyis kevésbé idősekről fogok írni.

Egészségem jó, remélem, a tiéd is. Élj szerencsésen, kedves barátom, s légy nekem az, aki mindig voltál!

2. Novembris, 1826.

Kedves barátom! Mai levelemben, mint ígértem, a fiatalokról szólok. Bizonyára észre fogod venni, hogy szavaim melegebbek lesznek, mint az eddigiek, de hiába, én szívvel-lélekkel velök tartok, s ezt nem is akarom titkolni.

Fáy Andrást, noha már negyven éves, közéjük számítom, mert csak bölcsességét tekintve öreg, de az újításoktól nem idegenkedő, minden szép és hasznos dologért égő lelke fiatal. Meséiben annyi a bölcsesség és hasznos tanács, hogy, ha a magyarok okulnának belőlök, országunk hamarosan felvirulna és más lenne, mint amilyen most. Kedvesapongásait úgy szeretem, mint Kisfaludy vígjátékait és novelláit, annyi az elmés tréfa és jóízű, tősgyökeres magyarság bennök.

Et nunc venio ad fortissimum virum!

Kisfaludy Károly csak két évvel fiatalabb nála, de tizzel tetszik fiatalabbnak. Nekem már deák koromban ideáalom volt 1819-től fogva, amikor A tatárok Magyarországon című drámáját a theatromban láttam a székesfehérvári színjátszó társaságtól adatva. Micsoda lelkesedés és vivátozás vala az! Majd kidöntöttük a német theatrom oldalát a nagy hazafiúi tüztől. Attól fogva minden darabját végignéztem: Ilkát, Stibor vajdát, A kérőket, a következő esztendőben pedig Szécsi Máriát, Kemény Simont s A pártütöket. Sohase felejttem el azt a gyönyörűséget, melyet nekem ezek okoztak s azt az örömet, hogy íme, nekünk is van már jeles színjáték-írónk, aki a külső országbeliekkel vetekszik.

Aurorájával revolutiót csinált literaturánkban, a fiatalok mind mellé állottak, s az új szellem terjedezni kezd, a régi pedig homályosodni.

A mester maga megteremté, ami eddig nem volt, a magyar novellát remek Tollagijával, Tihamérjával, s a többiek már megindultak utána.

Vörösmarty az eposban ád remekeket, mások a lyricumokban. Csupa új hang, új forma.

Stettner barátom, tudván, mennyire óhajtanám megismerni, elvitt hozzám. A Nagyhid-utcában lakik egy Löffler nevezetű zsidó doctornál, kitől két szobát bérel. Az egyikben dolgozik, a másik pedig hálószobája. Bútorai igen egyszerűek, a falakon sok képe van, melyeket többnyire maga festett, egynéhányon pedig dolgozik. Mindjárt pipával kínált bennünket, aztán a literaturáról beszélgettünk. Eleintén alig érthettem meg, olyan sebesen beszél, de aztán annál nagyobbakat nevettem elmés mondásain és tréfáin. Igen-igen kedves ember ez a nagy poéta, nem csoda, hogy a fiatalok akkora szeretettel vannak iránta. Néha ugyan kritizálják, hogy többet írhatna, és hogy minek pingál annyit, azt is kapkodva, több képen dolgozva egyszerre. Nem tetszik nekik, hogy igen keveset olvas s kevés benne az állandóság és akarati erő, hogy rendetlen a munkában: néha napokig éjjel-nappal dolgozik, alig eszik és alszik, csak folyton-folyvást pipázik, néha éjtszaka az utcákon kóborol s úgy csinálja verseit, néha meg hétszámra sem ír semmit. Hiába mondom nekik, hogy ezek a poétai lélek nyugtalanságából természetesen következnek, ők azért csak morognak ellene, de azért minden második szavok: ezt mondta Kisfaludy, mit szólna erre Kisfaludy?, s ha megbetegszik, annyira aggódnak érte, akár csak kedvesökért, s akkor a legboldogabbak, ha szobájában összegyülekezvén, véle lehetnek.

Ötlet mindenki szereti: a kis Löffler-lánykák, a macskája, részeges vén inasa, Bencze Jancsi és minden ismerőse. Nem csoda, hogy a szép és okos Löffler Nina, a legnagyobbik leány, is belészeretett, Kisfaludy el is akarta venni feleségül, de a leány nem akarta apját megszorítani azzal, hogy kereszténnyé legyen, s így mindkettejük nagy szomorúságára abban maradt a dolog. Most melancholicus is e miatt, mondják, apja halála s a testvéreivel az örökségen való civakodás is elkeserítették, de azért mégis megírt a jövő évi Aurora számára két vígjátékot és egy novellát, Tollagi folytatását. Látod, ilyen csodálatos a poéta-természet!

A fiatalok közt legagilisabb Schedel Ferenc, vagy, mint Kisfaludy nevezi: a Francli. Nálam három évvel fiatalabb, apja a budai postahivatal tisztje. Most a philosophia elvégzése után orvostudományt tanul, báró Wenkheim József leányait magyar nyelvre oktatja, de azért szüntelenül literaturai planumok járnak az eszében. Gondold el, már tizenhét esztendőskorában megjelent egy könyve nyomtatásban, Isocrates Parainesisének fordítása, tizennyolcz esztendőskorában pedig Schiller Haramjainak fordítását adta, melyet Horvát István ugyancsak szigorúan recenseált. Ír novellát, verseket, literaturánkat ismertető német recensiókat. Az idén aetheticai levelei jöttek ki a Tudományos Gyűjteményben Vörösmarty epicus munkáiról. Csudálatos gondossággal és nagy lelkesedéssel analisálja Vörösmarty remekeit, melyeket azóta még jobban szeretek. Ilyen terjedelmes aetheticai analisis még nem jelent meg literaturánkban, jó, hogy könyv-formában is ki fogja nyomtatni. E jeles munkájának elolvasása után méltán mondhatta neki Kisfaludy: „Most már felszabadítom.“ Az idén kritikai folyóírás alapításában fő a feje. Ebben szigorúan akarna ítélni elevenek és holtak felett, minden személyes tekintetek nélkül. Revolutiót

akar vele csinálni. „Az új iskolának kell diadalmaskodnia, vagy elveszünk“, mondá egyszer beszélgetés közben. E mellett Handbuchján is szorgalmasan dolgozik Stettner barátommal együtt, persze a planum az övé. Mult levelemben már szólottam erről. Német neve helyett Toldyt kezd használni, mely Bajza szerint „igen calvinistás“.

Ő ismertette meg Kisfaludyval Bajza Józsefet, aki testi-lelki barátja s most a pozsonyi diétán cancellista Földváry Ferenc mellett. Én csak Schedel szavaiból s hozzá írt leveleinek egynéhány passusából ismerem, melyeket Schedel felolvasott. Melancholicus léleknek látszik, de erős characternek is, aki vélekedését mindenkiről és mindenről bátran és egyenesen kimondja. Szép verseket ír, de, azt hiszem, a criticára még nagyobb talentuma van.

Az idén júniusban ismerték meg Kölcseyt is, aki csekei magánosságát elhagyva, Szemere Pállal Pestre jött. Szemerénél találkoztak vele (ki rendesen Péczelen lakik ugyan, de itt is tart szállást) Schedel, Stettner és Vörösmarty, Fáy szintén jelen volt. Mint barátaim elmondották, Kölcsey igen sovány, sápadt férfiú, fél szemére vak, kopasz fejét csak kevés szőke haj köríti. Kevésszavú, melancholicus ember, ki se bort nem iszik, se nem pipázik, sem a nőkkal nem gondol, valóságos asketa. Szemere felolvasá néhány új versét, köztük a Vanitatum vanitas-t, melyből sötét pessimismusa látszik. Lángoló arccal és meredt szemekkel, mélyen megindulva figyeltek a gyönyörű poémákra, míg a költő maga egészen elmerülve hallgatott, s látszott rajta, hogy gondolatai, tudja Isten, hol járnak. Schedel azt tartja, hogy Kölcsey egy ujjnyival sem áll Berzsenyi alatt költőink rendjében.

Beszéltek az Élet és Literaturáról is, melyet Szemere és Kölcsey együtt redigálnak, azóta ez meg is jelent. Kritikai folyóírás, legszebb benne Körner Zrínyi-drámájának nagy tudománnyal és éles elmével írt recenziója Kölcseytől. A folyóírás egyébiránt furcsa, legtöbb cikkelynek nincs titulusa, a redactorok és írók nevei sincsenek megmondva. Mindez Szemerének különös eszejárására vall, amellyel sokan nem tudnak megbarátkozni. Felesége Képlaky Vilma néven szintén ír verseket. Azon a találkozáson különben fogadást tettek az ott lévők, hogy egymást segíteni fogják. Ime, így egyesülnek a jobb elmék literaturánk előre vitelére!

Vörösmarty a fiatalok társaságának egyik fő díszje. Zalán futásával fiatalon hervadhatatlan babérokat szerze magának. Ez a nagyszerű poéma ossianiás hangjával, hazafiúi tüzével, igazi nagy phantasiára valló locusai-val a magyar literatura minden igaz barátját elragadta. Poétai nyelvének és hexameterének csudálatos szépsége valóságos extasisba hozza a lelkes olvasót. Ugyan-ilyen remek Cserhalom-ja az ideai Aurorában s Kis gyermek halálára című verse, melyről Fáy azt mondta, hogy a Zalán futását is odaadná érte.

Ez a nagy poéta még fiatal ember, nálam csak két esztendővel idősebb. Eddig a Perczel-fúknak volt instructoruk, de most augustus végén ott-hagyta conditióját s eddig még nem vállalt újat. Ügyvédi diplomája van ugyan, de egyelőre csak a poesisnak akarja idejét szentelni. Most egy drámájára, a Salamon-ra gyűjt praenumeransokat. Különben igen csöndes, egyszerű, barátságos ember, akiből senki sem nézné ki a nagy poétát.

Bártfay László, gróf Károlyi titoknoka, szintén az ifjak közé tartozik. Júliusban megházasodott, mívelt és kedves felesége barátságossá tette

szállását, mely az Üllői-úti régi Károlyi-házban van. Kisfaludyék kezdnek oda szokni, s nem győzik dicsérni a háziasszony kedvességét és szíves vendéglátását. Bártfay maga igen tanult ember, eddig Vándorfy néven írt az Aurorába, az idén a maga neve alatt adá ki Királyi fény és kegyelmes-ség című historiai novelláját, melyet Kisfaludy Tihamérja mellett legjobbnak ítélek e nemben.

Hadnagy Kiss Károly is ügyes novellistának ígérkezik. Sokat várnak még Czuczor Gergely fiatal benedictinus professortól, kinek Augsburgi ütközete a két évvel ezelőtti Aurorában szép kis classicus epos. A Székelyek Erdélyben, Aranyrákosi Székely Sándor eposa az 1823-i Hebeben szintén figyelemre érdemes, nyelve szép és új. Dierniásza a tavalyi Hebeben már nem tetszett úgy. Tordán unitarius pap és professor, s azt mondják, még több eposa is van készen.

Az Aurorában még sok névvel találkozol, de talán nem kívánod, hogy mindenikről írjak, csak egypárat említek végezetül.

Helmeczy Mihály (azelőtt Bierbauernak hívták) ügyvéd, a nyelv szenvedelmes pallérozója is a fiatalokhoz csatlakozott. Egyébiránt hórihorgas, harsogó szavú ember, kit nem nagyon kedvelnek. Szenvey József nevelő szépen fordítja Schillert, gróf Teleki József historiai dissertatiókat ír, Tretter György ügyvéd s Paziazi Mihály jurista magyar versek németre fordításában szorgalmatoskodnak.

Fábián Gábor, Bohusék ügyvédje Aradon, Vörösmarty jóbarátja, a keleti literatúrákkal foglalatoskodván, Hafizból szép fordítást adott, most pedig Ossiant akarja egészen lefordítani.

Szóval, mint látod, nagy a mozgolódás a literatúrában, s az új emberek, a fiatalok nem rosszabbak a régieknél és öregeknél. Talentum s eltökélt szándék literatúránk előre vitelére bennök is van és munkájok nem lesz hiábavaló. Mellesleg említem, hogy sajnálom két talentumos fiatal írónk elhallgatását. Egyikök Gombos Imre kamarai consiliarius, kinek szomorújátékát, Az esküvést 1819-ben láttam a fehérváriaktól, s nekem akkor nagyon tetszett (könyvben is megjelent), azóta nem ír, talán hivatala akadályoztatja a poesisban.

A másik Katona József, kinek gyerekkoromban nem egy színjátékát láttam. Boldogult apám ugyanis igen szerette a theatrumot s engem is magával vitt a „rondellába“, hol akkor a magyar színjátszó társaság működött. A borzasztó toronyra, István, a magyarok első királyára, de különösen a Lucza székére ma is jól emlékszem. Katona maga is játszott néha. Ennek előtte pár évvel kinyomatta egy szomorújátékát, Bánk bánt. Megvettem, többször is elolvastam. Ha nem is olyan jeles mű, mint Kisfaludy Stibor vajdája, de a characterek szépen vannak benne festve. Nyelve nem szép, jambusai sem jók, de némely helyei nekem nagyon tetszettek. Barátaim nem sokra tartják. Katona most Kecskemét város főfiscalisa, s úgy látszik, abban hagyá a poéta-mesterséget.

Az elmondottakból megláthatod, mint áll literatúránk. Pest és Buda mindinkább centrummá kezd válni. A multkor összeszámítottam, hogy hány író lakik itt, s azt láttam, hogy az összeseknek körülbelül fele. Könyvnyomtató és könyvárus is van elég. Két nagy bibliothecánkon kívül már magánosoknak is szép és nagy, ezrekre menő bibliothecáik vannak, így Jankovichnak, a Telekieknek, Kulesárnak, Horvát Istvánnak, a piaristáknak és másoknak.

A nádor pártfogása alatt álló Marczibányi-intézet jutalmai is lendítenek valamit. A legutóbbi jutalmakat a Zalán futása és Kisfaludy Aurorája nyerték el. Az új idők jele! Hogy a felállítandó Tudós társaság milyen lesz, nem tudjuk. Némelyek azt hiszik, hogy meg se fogják engedni, mások előre félnek tőle. Döbrentei nagyon buzgólkodik benne s erős influxust gyakorol mágnásainkra, ez pedig nem örvendetes. Kisfaludy semmi jót sem vár tőle, s attól tart, hogy oda nem valók, maradi, deákos, feszes öregek társasága lesz s nem az igazi talentumoké. Majd elválik.

Sok a baj még mindig, s nehezen megyünk előre. Pesten nincs magyar theatromunk, s ez kimondhatatlanul nagy baj drámai literaturánkra nézve. Az olvasó publicum kicsiny. A pesti német újságnak háromszor annyi praenumeransa van, mint a Hazai és Külföldi Tudósításoknak. Az emberek csak kalendáriumot vesznek, a kiadók mindegyikből sok-sok ezer exemplarist adnak el évenként, az igazi jó könyvekből pedig alig egy-két száz ha elkél. A kiadók ezért magyar könyv nyomtatására nem igen vállalkoznak, s az írók kénytelenek magok kiadni könyveiket s praenumeransokat fogdosni. Tudom magamról, hogy milyen keserves mesterség ez. Nem egyszer kell pirulnom, mikor az előfizetési ívet elővonom zsebemből, s látom, milyen savanyú ábrázattal fogadják még a legtehetősebbek is.

A redactorok honorariumot nem igen tudnak fizetni (Kisfaludy sem), a papiros és a nyomtatás drága, s a szegény poétát a tudatlan censorok akadékoskodásai agyon gyötrik.

Vajjon mikor fog mindez megváltozni? Adja a magyarok Istene, hogy minél előbb megváltozzék!

Ezzel be is rekesztem hosszú leveleim sorát. Látogass meg minél előbb, nézd meg Pestet és Budát, ismerkedjél meg lelkes barátaimmal, hogy belőled is erős támasza legyen szépen fejledező literaturánknak. Élj szerencsésen!

Szinnyei Ferenc.

MÁRIÁNAK.

(Egy tavaszon irtam ezt a verset Berde Máriának; akkoriban sokat beszélgettünk magunkról és a szerelemről.)

Tragikum így. És tragikum amúgy.
Mi fentt vagyunk —
s csak lefelé van út.

A hegy magas, a hegy fehér,
férfi mihozzánk fel nem ér.
Férfi mihozzánk fel nem szállhat;
férfiből kitepik a szárnyat,
s mi nem mehetünk lefelé.

Dicsőségünk és börtönünk
lábnyomtalan fehér hegyünk.

S ha ledöntjük?
(Hát — lefelé!)
akkor csak föld, már nem fehér...

S jaj! visszarakná két kezünk!

Nagy Emma.